

PLAN WYNIKOWY W KLASIE III WG NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO

NR	TEMAT LEKCJI	SZCZEGÓŁOWE CELE NAUCZANIA	
		WIADOMOŚCI UCZEŃ:	UMIĘTNOŚCI UCZEŃ:
1.	Położenie Europy. Charakterystyczne cechy rzeźby powierzchni.	<ul style="list-style-type: none"> • zna wielkość powierzchni Europy, • zna przebieg umownej granicy między Europą i Azją, • wie, które miejsce zajmuje Europa pod względem powierzchni wśród pozostałych kontynentów, • wie, że Europa ma najsilniej rozwiniętą linię brzegową, • zna podział Europy na regiony naturalne. 	<ul style="list-style-type: none"> • określa na mapie hipsometrycznej położenie geograficzne Europy, • posługując się mapą, charakteryzuje linię brzegową Europy, • na podstawie mapy charakteryzuje ukształtowanie pionowe Europy, • wskazuje na mapie i podaje współrzędne geograficzne skrajnych punktów w Europie, • oblicza% powierzchni Europy w ogólnej powierzchni lądów, • wskazuje na mapie wielkie regiony naturalne w Europie.
2.	Zróznicowanie typów klimatu w Europie.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia gospodarcze czynniki kształtujące typy klimatu w Europie, • zna zasięgi głównych typów klimatu w Europie, • pamięta główne cechy klimatu oceanicznego, kontynentalnego i śródziemnomorskiego, • wyjaśnia na przykładach wpływ poszczególnych czynników klimatycznych na cechy klimatów w danym regionie Europy. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie tematycznej zasięg głównych typów klimatu w Europie, • charakteryzuje typy klimatów w Europie na podstawie wykresów klimatycznych, • porównuje cechy głównych typów klimatu w Europie.
3	Wody Europy.	<ul style="list-style-type: none"> • zna nazwy największych rzek i jezior w Europie, • wyjaśnia terminy: <i>dorzecze, zlewisko, dział wodny, rzeka główna</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie hipsometrycznej główne rzeki Europy,

cd. 3.		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na przykładach zależność rozmieszczenia sieci wodnej od cech klimatu, • podaje przykłady rzek o ujściach deltowych i lejkowatych. 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje rzeki Europy Wschodniej z rzekami w Europie Zachodniej – ustala przyczyny różnic, • wyznacza na mapie przebieg głównego działu wodnego w Europie, • wykazuje współzależności między ustrojem rzeki, typem klimatu a ukształtowaniem powierzchni.
4.	Zróznicowanie ludnościowe i kulturowe współczesnej Europy.	<ul style="list-style-type: none"> • zna liczbę mieszkańców Europy i szacuje udział ludności Europy w liczbie ludności świata, • podaje przykłady państw wielonarodowych i jednonarodowych, • wymienia państwa o największej liczbie ludności w Europie, • podaje przykłady różnic kulturowych ludności europejskiej, • wymienia główne języki europejskie. 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie mapy tematycznej charakteryzuje rozmieszczenie ludności w Europie, • na podstawie mapy tematycznej charakteryzuje zasięgi głównych języków używanych w Europie, • wykazuje wpływ starożytnych kultur regionu europejskiego na współczesną cywilizację europejską.
5.	Przegląd państw na mapie politycznej Europy.	<ul style="list-style-type: none"> • zna nazwy największych pod względem powierzchni państw europejskich, • wymienia wydarzenia z ostatnich lat, które przyczyniły się do zmian na mapie politycznej Europy, • zna nazwy państw graniczących z Rzeczpospolitą Polską, • wyjaśnia termin <i>republika parlamentarna</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie wybrane państwa i określa ich geograficzne położenie, • klasyfikuje państwa Europy według określonych kryteriów, • wykorzystując różne źródła informacji, ocenia sytuację w wybranych państwach Europy, • wskazuje na mapie Europy obszary konfliktów i określa ich położenie.
6.	Europa Północna – kraje skandynawskie.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy państw skandynawskich, • definiuje pojęcia związane z krajo-brazem północnej Europy: <i>field, fiord, szkieł, szelf, pojezierze, tajga, gejzer</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne i polityczne państw skandynawskich, • wykorzystuje mapy tematyczne do opisu cech środowiska geograficznego północnej Europy,

cd. 6.		<ul style="list-style-type: none"> wymienia ograniczenia, jakie środowisko przyrodnicze północnej Europy narzuca rozwojowi gospodarczemu. 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje wpływ łądolodu na rzeźbę i ukształtowanie powierzchni na Półwyspie Skandynawskim, porównuje dane statystyczne odnoszące się do gospodarki państw skandynawskich, wykazuje wykorzystanie cech środowiska naturalnego przez poszczególne państwa skandynawskie.
7.	Europa Zachodnia – cechy środowiska geograficznego.	<ul style="list-style-type: none"> zna zasięg Europy Zachodniej, wymienia główne regiony naturalne zaliczone do Europy Zachodniej, rozumie terminy: <i>baseny, masy paleozoiczne, młode góry fałdowe, stare góry zrębowe, klif,</i> zna cechy klimatu morskiego, wymienia ważniejsze państwa leżące w Europie Zachodniej. 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie map tematycznych charakteryzuje cechy środowiska przyrodniczego Europy Zachodniej, opisuje cechy klimatu morskiego na podstawie wykresu klimatycznego, ocenia cechy środowiska przyrodniczego Europy Zachodniej dla potrzeb rozwoju gospodarczego, dostrzega zmiany w środowisku przyrodniczym spowodowane gospodarczą działalnością człowieka.
8.	Rolnictwo Francji.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyrodnicze czynniki wpływające na rolnictwo, wymienia pozaprzyrodnicze czynniki wpływające na rolnictwo, wyjaśnia terminy: <i>rolnictwo rynkowe, rolnictwo towarowe,</i> zna strukturę użytkowania gruntów we Francji, wymienia cechy wysokotowarowego rolnictwa we Francji. 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia warunki środowiska przyrodniczego Francji dla rozwoju rolnictwa, odczytuje na mapie i wskazuje regiony rolnicze we Francji, wykazuje zależność między warunkami środowiska a rodzajem użytkowania ziemi, analizuje dane statystyczne dotyczące rolnictwa we Francji, odczytuje treść map tematycznych.
9.	Przemysł w Europie Zachodniej. Kierunki rozwoju i jego przemiany.	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia termin <i>przemysł,</i> wymienia funkcje przemysłu, 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przemysłowe rodzaje działalności gospodarczej,

cd. 9.		<ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie przemysłu. 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady regionów przemysłowych w Europie Zachodniej. dostrzega zależności między stopniem rozwoju gałęzi przemysłu a dostępem do bazy surowcowej, wykształceniem ludności, specjalizacją produkcji, wskazuje na mapie regiony silnego uprzemysłowienia, porównuje dane statystyczne, omawia etapy powstania i przemian w strukturze przemysłu w wybranym okręgu przemysłowym.
10.	Procesy urbanizacji w Europie Zachodniej. Paryż – światowa metropolia.	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>urbanizacja, aglomeracja, konurbacja, metropolia</i>, podaje przykłady urbanizacji, wymienia przyczyny powstawania i rozrostu miast w Europie, wymienia funkcje miast metropolitalnych, wie, że Paryż jest światową metropolią, wymienia ważniejsze zabytki i walory turystyczne Paryża. 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje dane statystyczne i ustala wnioski, wskazuje na mapie położenie miast metropolitalnych w Europie, ustala przyczyny rozwoju miasta metropolitalnego, uzasadnia, że Paryż jest światową metropolią, opisuje układ przestrzenny wielkich miast na przykładzie Paryża.
11.	Kraje alpejskie – cechy środowiska przyrodniczego.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwy najwyższych szczytów w Alpach, definiuje pojęcie <i>krajobraz alpejski</i>, wylicza piętra roślinności w Alpach, wyjaśnia terminy: <i>granica wieloletniego śniegu, cyrk lodowcowy, lodowiec górski</i>, wymienia państwa, na których terytorium znajduje się łańcuch Alp, 	<ul style="list-style-type: none"> określa geograficzne położenie Alp, wskazuje zależności między budową geologiczną, rzeźbą terenu, klimatem, wodami i roślinnością, wyjaśnia, jak kształtowała się współczesna rzeźba alpejska, wskazuje na rycinach i opisuje cechy krajobrazu alpejskiego,

cd. 11.		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego granica wieloletniego śniegu przebiega na różnej wysokości n.p.m. na stokach północnych i południowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje treść map tematycznych.
12.	Kraje alpejskie – cechy gospodarki.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia potencjalne możliwości wykorzystania środowiska przyrodniczego dla potrzeb gospodarki, • wymienia główne gałęzie przemysłu nastawione na wykorzystanie cech środowiska przyrodniczego, • wymienia główne ośrodki miejskie w krajach alpejskich, • wymienia główne grupy językowe w Szwajcarii. 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje treść map tematycznych i ustala współzależności między środowiskiem przyrodniczym a gospodarką, • analizuje i porównuje dane statystyczne, • określa rodzaje działalności, które należy rozwijać na obszarach z krajobrazem wysokogórskim, • określa ograniczenia, jakie narzuca gospodarczej działalności środowisko wysokich gór.
13.	Europa Południowa – cechy środowiska przyrodniczego.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy wielkich półwyspów w Europie Południowej, • wie, że Europa Południowa to obszar na północnym wybrzeżu M. Śródziemnego, • wyjaśnia terminy: <i>zjawisko sejsmiczne, trzęsienie ziemi, kras</i>, • zna główne cechy ukształtowania powierzchni obszarów nad Morzem Śródziemnym, • wymienia kryterium klimatyczne i roślinne służące wydzieleniu krajobrazu śródziemnomorskiego, • podaje przykłady dostosowania się roślinności do cech klimatu śródziemnomorskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • korzystając z map określa położenie Europy Południowej, • opisuje ukształtowanie powierzchni Europy Południowej, korzystając z mapy hipsometrycznej, • charakteryzuje cechy klimatu śródziemnomorskiego, korzystając z wykresu klimatycznego, • posługując się rycinami, odróżnia makię od innych typów roślinności.
14.	Europa Południowa – kultura, turystyka, rozwój gospodarczy.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne państwa leżące w Europie Południowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie źródeł informacji charakteryzuje znaczenie Europy Południowej dla kultury i cywilizacji europejskiej,

cd. 14.		<ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozpoznać na rycinie i nazwać najbardziej znane zabytki znajdujące się w obszarze Europy Południowej, • wie, że turystyka jest wielkim źródłem dochodu dla państw śródziemnomorskich, • wymienia główne walory turystyczne i krajoznawcze będące „magnesem turystycznym”, • wie, że obszar śródziemnomorski był bardzo wczesnie zasiedlony. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że w obszarze Europy Południowej panują dogodne warunki do osadnictwa, • wskazuje na mapie tematycznej główne zespoły zabytkowe w obszarze Europy Południowej.
15.	Wycieczka po Europie.	<ul style="list-style-type: none"> • określa szczegółowy temat wycieczki, • przedstawia spis map, literatury i opracowań dotyczących wybranego obszaru, • przedstawia bazy danych zawierające informacje o wybranym obszarze, • zna najważniejsze zasady dotyczące długości trwania dnia wycieczkowego i zachowania bezpieczeństwa w czasie wycieczek. 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcjonuje informacje, • dobiera informacje atrakcyjne dla uczestników wycieczki, • przedstawia i uzasadnia plan trasy wycieczki, • przedstawia pisemne opracowanie trasy wycieczki po wybranym obszarze Europy, • wykorzystuje informacje w praktyce.
16.	Azja – kontynent kontrastów geograficznych.	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że Azja jest kontynentem o największej powierzchni, • zna główne cechy ukształtowania powierzchni Azji, • podaje przykłady kontrastów klimatycznych, roślinnych, glebowych i wysokościowych, • wyjaśnia współzależności występujące w środowisku przyrodniczym. 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje treść map ogólnogeograficznych i tematycznych, • odczytuje i porównuje dane na wykresach klimatycznych, • wykazuje współzależność zjawisk między składnikami środowiska przyrodniczego, • wskazuje na mapie zasięg typów klimatu i granicy wieloletniej zmarzliny, • ocenia warunki środowiska przyrodniczego Azji dla potrzeb rozwoju gospodarczego.

17.	Azja – kolebka ras, kultur i religii. Ludność Azji.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne religie panujące w Azji, • wymienia główne odmiany człowieka żyjące w Azji, • wyjaśnia termin <i>Żyzy Półksiężyc</i>, • podaje przykłady wpływu kultury i religii na życie ludności, • zna liczbę ludności Azji, • wie, że ludność Azji jest rozmieszczona nierównomiernie. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie obszary Azji, na których rozwinęły się starożytne cywilizacje, • wskazuje na mapie obszary, które zamieszkują wyznawcy największych religii w Azji, • wyjaśnia, posługując się mapami, geograficzne i historyczne przyczyny różnicowania gęstości zaludnienia w Azji, • uzasadnia tezę o wielkim różnicowaniu ludnościowym w Azji.
18.	Chiny – najludniejszy kraj na świecie.	<ul style="list-style-type: none"> • zna liczbę ludności Chin, • wie, jaki procent ludności świata stanowi ludność Chin, • wyjaśnia przyczyny różnicowania gęstości zaludnienia w Chinach, • podaje kierunki rozwoju gospodarczego Chin. 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje dane statystyczne dotyczące rozwoju ludnościowego i urbanizacji w Chinach, • wykorzystując mapy tematyczne, określa przyczyny nierównomiernej gęstości zaludnienia w Chinach, • wskazuje na mapie największe miasta w Chinach, • opisuje aktualną sytuację społeczną i gospodarczą w Chinach, • ukazuje rozwój Chińskiej Republiki Ludowej w ostatnich latach i wzrost znaczenia w gospodarce światowej.
19.	Japonia – cechy środowiska przyrodniczego. Nowoczesna gospodarka.	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że Japonia jest państwem wyspiarskim, • zna nazwy głównych wysp Japonii, • wymienia naturalne zagrożenia występujące w strefie, gdzie leży Japonia, • podaje przykłady przystosowania japońskiej gospodarki i codziennego życia mieszkańców do warunków naturalnych i problemów wynikających z niewielkiej powierzchni kraju, 	<ul style="list-style-type: none"> • korzystając z mapy, określa położenie geograficzne Japonii, • na podstawie map tematycznych przedstawia wpływ naturalnych zagrożeń (trzęsień ziemi, tajfunów, tsunami) na życie ludności, • na podstawie danych statystycznych wykazuje znaczenie handlu zagranicznego dla Japonii,

cd. 19.		<ul style="list-style-type: none"> • wie, że Japonia należy do wysoko rozwiniętych państw świata. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie główne ośrodki przemysłu i porty morskie, • analizuje i interpretuje dane dotyczące gospodarki Japonii, • ocenia wpływ czynników społeczno-kulturowych na tworzenie nowoczesnej gospodarki.
20.	Azja Południowo-Wschodnia – rolnictwo.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia obszary w Azji Południowo-Wschodniej, w których uprawia się ryż, • wyjaśnia terminy: <i>okres wegetacyjny</i>, <i>rolnictwo intensywne</i>, <i>nawodnienie (irygacja)</i>, • zna cechy monsunu letniego i zimowego w Azji Południowo-Wschodniej, • wie, że ryż jest podstawową uprawą w Azji Południowo-Wschodniej, • wyjaśnia, dlaczego uprawa ryżu dominuje w Azji Południowo-Wschodniej. 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega związki między typem rolnictwa a klimatem, • opisuje rytm zmian w uprawach na obszarze Azji Południowo-Wschodniej, • wskazuje na mapie i wyjaśnia zasięg uprawy ryżu w Azji Południowo-Wschodniej, • odczytuje na mapie politycznej nazwy państw w Azji Południowo-Wschodniej.
21.	Indie – kontrasty społeczne i gospodarcze.	<ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia ludności Indii, • wymienia główne uprawy występujące w Indiach, • wie, że Indie zajmują drugie miejsce pod względem liczby ludności na świecie, • wyjaśnia terminy: <i>eksplozja demograficzna</i>, <i>zielona rewolucja</i>, <i>analfabetyzm</i>, • wymienia główne religie panujące w Indiach, • podaje przykłady przemian społecznych i gospodarczych zachodzących w Indiach. 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie mapy tematycznej przedstawia rozmieszczenie ludności Indii, • wykazuje wpływ klimatu na rozmieszczenia głównych upraw, • posługując się wykresem, objaśnia przyczyny zmian liczby ludności w Indiach, • posługując się różnymi źródłami informacji, wyjaśnia przyczyny rozwoju nowoczesnych technologii w Indiach.

22.	Bliski Wschód – gospodarka, kultura, konflikty zbrojne.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia największe państwa zaliczane do Bliskiego Wschodu, • wie, jakie grupy ludności zamieszkują obszar Bliskiego Wschodu, • wymienia główne bogactwa mineralne występujące w państwach Bliskiego Wschodu, • wyjaśnia przyczyny będące podstawą konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie region Bliskiego Wschodu i odczytuje nazwy państw, • na podstawie map tematycznych charakteryzuje gospodarkę regionu Bliskiego Wschodu, • na podstawie różnych źródeł informacji przedstawia główne konflikty zbrojne między państwami Bliskiego Wschodu.
23.	Afryka – strefy klimatyczne i glebowe.	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że Afryka leży symetrycznie względem równika, • podaje przykłady zależności między klimatem, roślinnością i glebami, • wyjaśnia terminy: <i>pasat, wadi, rzeka okresowa, rzeka epizodyczna, erg, serir, hamada, deszcz zenitalny,</i> • łączy nazwę strefy klimatycznej z nazwą strefy roślinnej i glebowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne Afryki, • wykazuje zależności między czynnikami klimatotwórczymi a typami klimatu, roślinnością i glebami w Afryce, • odczytuje treść map tematycznych, • odczytuje i analizuje wykresy klimatyczne, • charakteryzuje strefy krajobrazowe Afryki.
24.	Formy gospodarowania w strefie Sahelu.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin <i>Sahel – Afryka Subsaharyjska,</i> • wymienia charakterystyczne organizmy żyjące w strefie Sahelu, • wyjaśnia terminy: <i>koczownictwo, pustynnienie, rolnictwo ekstensywne, oaza,</i> • wyjaśnia znaczenie wody dla potrzeb gospodarowania w obszarach półsuchych, • podaje przykłady niekorzystnego oddziaływania rolniczego na środowisko w strefie Sahelu. 	<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie strefy Sahelu w Afryce, • na podstawie diagramu klimatycznego przedstawia charakterystyczne cechy klimatu w strefie Sahelu, • ocenia sposoby gospodarowania w strefie Sahelu, • omawia programy pomocowe dla państw mających terytoria w strefie Sahelu.

25.	<p>Afryka – kraje rozwijające się. Rozwój gospodarczy i poziom życia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>niewolnictwo</i>, <i>kolonializm</i>, • wymienia główne grupy ludności odmiany czarnej zamieszkujące Afrykę. • wyjaśnia, posługując się przykładami, wpływ środowiska przyrodniczego na rozwój gospodarczy państw Afryki, • podaje przykłady najbogatszych i najuboższych państw Afryki, • wyjaśnia przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Afryce. 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje treść mapy politycznej Afryki, • na podstawie map tematycznych opisuje rozmieszczenie ludności w Afryce, • charakteryzuje rodzaje gospodarowania rolniczego w Afryce, • wyjaśnia wpływ czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozwój rolnictwa krajów afrykańskich, • wskazuje związki między problemem wyżywienia a występowaniem chorób i długością życia, • odczytuje treść tabel, wykresów i diagramów.
26.	<p>Ameryka Północna i Ameryka Południowa – różnicowanie ludności.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna najważniejsze fakty dotyczące kolonizacji Ameryki, • zna konsekwencje kolonizacji europejskiej w „Nowym Świecie”, • wyjaśnia terminy: <i>emigracja</i>, <i>imigracja</i>, <i>megalopolis</i>, • wymienia główne grupy językowe zamieszkujące obecnie obszar Ameryki, • wymienia największe skupiska Polonii w Ameryce. 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje treść map tematycznych – gęstości zaludnienia, głównych języków, • dokonuje podziału Ameryki według kryterium kulturowego i według stopnia rozwoju gospodarczego, • wyjaśnia przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Ameryce, • przedstawia motywy emigracji do „Nowego Świata”, • wyjaśnia przyczyny i skutki urbanizacji w niektórych obszarach Ameryki.
27.	<p>Brazylia – eksploatacja lasów Amazonii. Wielkie miasta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jakie znaczenie dla środowiska przyrodniczego mają duże obszary leśne, • zna powierzchnię i położenie lasów amazońskich, • zna główne sposoby wykorzystania lasów amazońskich, 	<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne Brazylii, • wskazuje na mapie główne krainy geograficzne Brazylii, • przedstawia rozbieżność pomiędzy skutkami wylesienia Amazonii a zyskami z jej gospodarczego wykorzystania,

cd. 27.		<ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwy wielkich miast w Brazylii, wylicza problemy, jakie występują w wielkich miastach Brazylii, wyjaśnia pojęcia: <i>zielone płuca Ziemi</i>, <i>megamiasto</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny nierównomiernego zaludnienia w Brazylii, przedstawia rozwój wielkich miast w Brazylii.
28.	Stany Zjednoczone Ameryki – światowa potęga gospodarcza.	<ul style="list-style-type: none"> zna i rozumie pojęcia: <i>kraj imigracyjny</i>, <i>federacja</i>, <i>technopolia</i>, <i>megalopolis</i>, wymienia trzy sektory gospodarki narodowej i ich znaczenie w krajach wysoko rozwiniętych, zna kryteria, które kwalifikują Stany Zjednoczone Ameryki do grupy państw bogatej Północy, wymienia główne grupy ludności zamieszkujące w Stanach Zjednoczonych Ameryki. 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje treść map tematycznych, charakteryzuje najważniejsze regiony gospodarcze Stanów Zjednoczonych Ameryki, wykazuje związki między gospodarką poszczególnych regionów Stanów Zjednoczonych Ameryki a warunkami środowiska przyrodniczego, ocenia rolę i znaczenie Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej.
29.	Australia – środowisko przyrodnicze. Cechy gospodarki.	<ul style="list-style-type: none"> zna położenie i wielkość powierzchni Australii, wyjaśnia przyczyny kształtujące typy klimatu Australii, wymienia gatunki organizmów reliktowych i endemicznych występujące w Australii, wyjaśnia znaczenie wód artezyjskich dla gospodarki Australii, wymienia główne działy gospodarki Australii. 	<ul style="list-style-type: none"> określa położenie geograficzne Australii, uzasadnia istnienie przyrodniczych i historycznych przyczyn małej gęstości zaludnienia i nierównomiernego rozmieszczenia ludności, wykazuje związek między rozmieszczeniem głównych działów gospodarki a składnikami środowiska przyrodniczego.
30.	Arktyka i Antarktyka – środowisko geograficzne.	<ul style="list-style-type: none"> wie, że Arktyka i Antarktyka leżą w obszarach okołobiegunowych, zna wielkość powierzchni Antarktydy, wie, że Antarktyda jest jedynym niezamieszkałym kontynentem, 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie położenie geograficzne Arktyki i Antarktyki, wykazuje związek między położeniem geograficznym obszarów okołobiegunowych a cechami środowiska geograficznego,

cd. 30.		<ul style="list-style-type: none">• wymienia główne czynniki kształtujące cechy środowiska geograficznego obszarów podbiegunowych,• wymienia nazwy organizmów żyjących w Arktyce i Antarktyce,• wyjaśnia terminy: <i>lądolód, lodowiec szelfowy, góra lodowa, nunatak,</i>• wymienia czynniki, które wspólnie wpływają na cechy środowiska przyrodniczego obszarów okołobiegunowych,• wie, że Antarktyka jest objęta Układem Antarktycznym.	<ul style="list-style-type: none">• posługując się różnymi źródłami informacji, przedstawia zmiany zachodzące współcześnie w obszarach okołobiegunowych – cofanie się lądolodów, zmniejszanie obszaru pokrytego lodem, dziura ozonowa,• uzasadnia konieczność ochrony środowiska przyrodniczego Arktyki i Antarktyki.
------------	--	---	--